

PATĒRĒTĀJU STRĪDU RISINĀŠANAS KOMISIJA

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts ptac@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

Pasažieriem

Aviokompānijai

LĒMUMS par strīdu Rīgā

2018.gada 31.maijā

Nr.75-psrk

Patērētāju strīdu risināšanas komisija (turpmāk – *Komisija*) šādā sastāvā:

Komisijas priekšsēdētāja A.Biksiniece

Komisijas locekļi A.Vanags kā patērētāju interešu pārstāvis un I.Riekstiņa kā komersantu interešu pārstāve

izskatīja rakstveida procesā strīdu starp *pasažieriem* un *aviokompāniju* par kavētu *aviokompānijas* reisu SU2101 Rīga – Maskava 2017.gada 19.oktobrī (turpmāk – *reiss*), kā rezultātā *pasažieri* nokavēja reisu SU260 Maskava – Tokija.

No *pasažieru* iesnieguma *Komisijai* un tam pievienoto dokumentu kopijām izriet, ka *reisa* izlidošana bija paredzēta 2017.gada 19.oktobrī plkst. 15:20, taču faktiski reiss izlidoja 2017.gada 20.oktobrī plkst. 19:00. Vienlaikus *Komisija* konstatē, ka *pasažieri* devās *reisā* kopā ar diviem bērniem, ko apliecina iesniegto aviobiļešu un iekāpšanas karšu kopijas. Tā kā *reiss* tika ilgstoši kavēts, *pasažieri* pieprasīja *aviokompānijai* izmaksāt kompensāciju par četriem pasažieriem radītājām neērtībām atbilstoši *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr.261/2004 ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr.295/91* (turpmāk – *Regula*) noteiktajam apjomam, kura tika pieņemta 2004.gada 11.februārī.

Aviokompānija *pasažieriem* adresētajā atbildes vēstulē uz iesniegumu norāda, ka *reiss* ielidoja Maskavā ar 1 stundas un 58 minūšu kavēšanos. Vienlaikus *aviokompānija* skaidro, ka *reiss* kavējās, jo gaisa kuģis, kas izpildīja iepriekšējo reisu SU2100 Maskava – Rīga, ielidoja Rīgā ar kavēšanos tehnisku iemeslu dēļ.

Eiropas Savienības Tiesa (turpmāk – Tiesa) 2009.gada 19.novembra spriedumā apvienotās lietās C-402/07 un C-432/07 ir secinājusi, ka Regulas 5., 6. un 7.pants ir jāinterpretē tādējādi, ka kavēto lidojumu pasažieri var tikt pielīdzināti atcelto lidojumu pasažieriem, piemērojot tiesības uz kompensāciju, un tie var pieprasīt šīs Regulas 7.pantā paredzētās tiesības uz kompensāciju, kad tie kavēta lidojuma dēļ cieš trīs vai vairāk stundu laika zudumu, proti, tie sasniedz galamērķi pēc trīs vai vairāk stundām pēc gaisa pārvadātāja sākotnēji paredzētā laika. Tomēr šāds kavējums nedod pasažieriem tiesības uz kompensāciju, ja gaisa pārvadātājs var pierādīt, ka lidojuma ilgo kavējumu ir izraisījuši ārkārtēji apstākļi, no kuriem nevarētu izvairīties pat tad, ja tiktu veikti visi iespējamie pasākumi, proti, apstākļi, pār kuriem gaisa pārvadātājam nav faktiskas kontroles.

Tādējādi kavēto lidojumu pasažieriem ir tiesības saņemt kompensāciju saskaņā ar Regulas 7.pantu. Tomēr saskaņā ar Regulas 7.panta 3.punktu apkalpojošajam gaisa pārvadātājam nav jāizmaksā pasažieriem kompensācija, ja lidojums ticis atcelts (kavējas) ārkārtēju apstākļu dēļ.

Atbilstoši Regulas preambulas 14.apsvērumam saskaņā ar Monreālas konvenciju apkalpojošo gaisa pārvadātāju saistības ir jāierobežo vai jāatceļ ārkārtēju apstākļu gadījumos, no kuriem nevarētu izvairīties pat tad, ja veiktu visus iespējamus pasākumus. Šādi apstākļi var rasties jo īpaši politiskas nestabilitātes, meteoroloģisko apstākļu, kas nav piemēroti attiecīgā lidojuma veikšanai, drošības riska, negaidītu lidojuma drošības trūkumu un streiku dēļ, kas ietekmē apkalpojošā gaisa pārvadātāja darbību.

Saistībā ar gaisa kuģim radušajām tehniskajām problēmām Tiesa 2015.gada 17.septembra spriedumu lietā C-257/14 ir secinājusi, ka tāda pēkšņi radusies tehniska problēma, kuras pamatā nav nepilnīgas apkopes un kas turklāt nav konstatēta regulārajās apkopes pārbaudēs, neietilpst jēdzienā "ārkārtas apstākļi". Tomēr dažas tehniskas problēmas var tikt uzskatītas par ārkārtējiem apstākļiem. Piemēram, situācija, kad attiecīgā gaisa pārvadātāja gaisa flotē ietilpstošo gaisa kuģu konstruktors vai kompetentā iestāde atklāj, ka tiem, lai gan tie jau ir ekspluatācijā, ir slēpti ražošanas defekti, kas ietekmē lidojumu drošību.

Komisija, izvērtējot strīda faktiskos apstākļus un lietā esošos materiālus, secina, ka *pasažieri* un abi bērni galamērķi sasniedza vairāk kā trīs stundas vēlāk nekā sākotnēji bija plānots. Tā kā *aviokompānija* nav iesniegusi pierādījumus tam, ka *reisa* kavēšanos izraisīja ārkārtēji apstākļi, *Komisija* konstatē, ka *aviokompānija* nav pierādījusi, ka *reisa* aizkavēšanos izraisīja ārkārtas apstākļi, no kuriem tā nevarēja izvairīties, pat veicot visus iespējamus pasākumus. Ievērojot minēto, *Komisija* norāda, ka konkrētajā gadījumā *pasažieriem* un *pasažieru* diviem bērniem ir tiesības uz kompensāciju 600,00 EUR apmērā katrai personai saskaņā ar Regulas 7.panta 1.punkta c) apakšpunktu (attālums starp Rīgu un Tokiju ir 8127 km).

Nemot vērā iepriekš minēto, *Komisija*, pamatojoties uz PTAL 26.³ panta pirmo daļu, 26.⁴ panta pirmo un otro daļu, 26.¹¹ panta pirmo daļu, 26.¹² panta pirmo, piekto un septīto daļu, Regulas 7.panta 1.punkta c) apakšpunktu,

nolemj

1. apmierināt *pasažieru* izvirzīto prasību pret *aviokompāniju* par kavēta lidojuma kompensācijas izmaksu *pasažieriem* un viņu diviem bērniem saskaņā ar Regulas tiesību normām;
2. *aviokompānijai* izmaksāt četrām personām kompensāciju 600,00 EUR apmērā katrai personai.

Komisijas lēmums ir labprātīgi izpildāms 30 dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Komisijas lēmumam ir ieteikuma raksturs, un tas nav apstrīdams vai pārsūdzams.

Komisijas priekšsēdētāja

A.Biksiniece